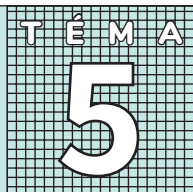

A szavak kincsesládája, 2. rész

Áttekintés

A Tanulás Művészete

A 5. TÉMA ÁTTEKINTÉSE

CÉL	A saját történetek létrehozásának inspirálása, a történetmesélés alapvető dramaturgiájának és technikáinak megismerése és gyakorlása. Cél, hogy a diákok nyugodtan tudjanak megosztani, visszajelzést adni és kapni, mely tevékenységekben gyakorlottá válnak a téma során. Cél továbbá a reflexiók tevékenység által a kérdező- és interjútechnikák fejlesztése.
ÖSSZEFOGLALÓ	Az osztály kapott egy „kincsesládát”, amelyet a 4. és 5. téma során arany szavakkal töltenek meg. Az 5. téma során a kincsesládában lévő szavakkal dolgoznak, a történetmesélés gyakorlásán és történeteik megosztásán keresztül.

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ A 5. TÉMÁHOZ: A cél az, hogy saját történetek létrehozására inspiráljuk a diákokat, és hogy magabiztosabbá váljanak az ötleteik megosztásában, a visszajelzések adásában és fogadásában, és abban, hogy kiálljanak az osztály elé, és megosszák a munkájukat. A hangsúly a biztonság megteremtésén, az inspiráción, és a diákok fantáziájának serkentésén kell, hogy legyen. A bolondos, bugyutának tűnő javaslatok és ötletek is jók, ha a történetben valódi probléma és megoldás szerepel, és a bugyuta ötletekre az egész osztály vevő. Ebben a témában az is fontos, hogy megpróbáljátok hagyni, hogy a diákok maguk próbálják a legjobb tudásuk szerint leírni a szavakat. A helyesírás hangsúlyozása és a javítgatás ebben a helyzetben demotiválóan hathat. A helyes válasz megmondása helyett inkább a betűhangok kiemelésével segítsetek. A kincsesláda ezután a csoport tulajdonába kerül, ami A tanulás művészetén kívül is gyakran jól használható az iskolában.

Egy jó történetnek három része van: eleje, közepe és vége. Kell egy a) szereplő, aki valamit meg akar tenni (**cél**), b) egy probléma, ami miatt a szereplő nem tudja megtenni, amit akar (**akadály**) és c) egy **megoldás**, amely során a szereplő vagy megoldja, vagy nem oldja meg a problémát.

5. TÉMA	1. NAP	2. NAP	A TANÁR VEZETTE 3-4. NAP	5. NAP	6. NAP
A tartalom összefoglalása	Állj és mehet! (Stop and Go) bemelegítésként, ellentétes utasításokat adva, és különböző sebességeket kipróbálva járás közben. Könnyváltás, majd felolvasás. Szavak kiírása a könnyvből, és ezek kincsesládába helyezése. Interjú-reflexió nyomon követő kérdésekkel, és kézfogásokkal a keresztbe font kezekkel megalkotott körben.	Állj és mehet! (Stop and Go) bemelegítésként, szemkontaktussal és szám-csoportok használatával, ahogyan azt a korábbi témákban már gyakorolták a diákok. Az osztály a diákoktól származó példák segítségével ismerkedjen meg a történetmesélés alapjaival. Próbáljátok ki együtt csoportokban. Interjú-reflexió nyomon követő kérdésekkel, és kézfogásokkal a keresztbe font kezekkel megalkotott körben.	Állj és mehet! (Stop and go) bemelegítésként. Interjú-reflexió igen/nem kérdésekkel (3. nap) és nyitott kérdésekkel (4. nap), valamint kézfogásokkal a keresztbe font kezekkel megalkotott körben. Szükséges: befejezni a történeteket a 2. foglalkozásról és gyakorolni ezek bemutatását. A továbbiakhoz lásd a fő tevékenységekre vonatkozó ötleteket.	Az Állj és mehet! (Stop and Go) rövid változata bemelegítésként, ugrásokkal és tapsokkal. A diákok bemutatják történeteiket a Művésznek, és új csoportokban dolgoznak egy új történeten. Reflexió: Mesterkurzus a történetekről interjú formában, valamint kézfogásokkal a keresztbe font kezekkel megalkotott körben.	Állj és mehet! (Stop and Go) bemelegítésként, az osztály elé kiállítás gyakorlásával. A történetek véglegesítésre, majd bemutatásra kerülnek, amire a csoportok „lábnyom” visszajelzést kapnak. Közös interjú a csoportoknak, valamint kézfogások a keresztbe font kezekkel megalkotott körben.
Tér	Tágas tér, tanterem	Tágas tér	Tágas tér	Tágas tér	Tágas tér
Eszközök	<ul style="list-style-type: none"> • Kincsesláda. • Hanggyűjtő füzetek és ceruzák/tollak minden tanuló számára. • Arany papír. • Arany papírra jól író filcek. • Olló. • Változatos könyvek a kincsesládában, lásd az alábbi leírást. • Tábla/okostábla és íróeszközök. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kincsesláda. • Tábla/okostábla és íróeszközök. • A3-as lap/egy papírtekercs-szelet csoportonként. • Színes ceruzák. 		<ul style="list-style-type: none"> • Kincsesláda. • Karakterkártyák (1 darab csoportonként). • Csengő. • A3-as lap/papírtekercs-szelet csoportonként. • Csoportonként színes tollak és ceruzák. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kincsesláda. • „Lábnyom” reflexiók papírok.
Készítsd el előre	Keress szépirodalmi gyerekkönyveket különböző műfajokban: modern gyermekregények, mesék, verses könyvek, krimi stb. Legyenek minél sokfélébbek, tekintettel a főszereplő nemére, a történet témájára, az illusztrációra stb.	Előkészíthetitek a B rész csoportbeosztását.		Előkészíthetitek a B rész csoportbeosztását.	<ul style="list-style-type: none"> • Nyomtasd ki/hozd létre saját „lábnyom” visszajelző papírjaidat.

A szavak kincsesládája, 2. rész

1. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A
5

BEMELEGÍTÉS: ÁLLJ ÉS MEHET! (STOP AND GO)

Ennek meg kell történnie: Állj és mehet! – a gyakorlat továbbfejlesztése, beleértve az utasítások felcserélését, és a különböző sebességű gyaloglást.

Szükséges:

Előkészíteni:

A tér előkészítése:

Így néz ki a tér: Tágas tér, vagy a szabadban.

ÚTMUTATÓ:

1. Mindenki keressen magának egy helyet a térben. Magyarázd el, hogy el kell kezdeniük sétálni, közben pedig figyelniük kell, mert útközben utasításokat fogsz adni. – „Kezdődhet a séta!”.
2. A diákok figyeljenek rá, hogy egyedül sétáljanak, legyen hely körülöttük, töltsék ki a teret, lazítsák el a vállukat, engedjék le lazán a kezüket, nézzenek előre, és mosolyogjanak egymásra. Meg kell állniuk, amikor azt mondod, hogy Állj! és tovább kell menniük, amikor azt mondod, hogy Mehet! Adjatok hozzá egy új instrukciót: amikor a földre teszed az egyik kezedet, nekik a fejükre kell tenniük a kezüket. Próbáljátok ki ezt néhányszor. Győződj meg róla, hogy mindenki megértette az utasításokat, és gyorsan reagál.
3. Új instrukciók: Az Állj! azt jelenti, hogy mehet, a Mehet! pedig, hogy megállni. Próbáljátok ki! Ezután próbáljátok ki egy másik utasítást – tedd az egyik kezedet a fejedre, ami azt jelenti, hogy a diákoknak az egyik kezüket a földre kell tenniük, majd amikor te az egyik kezedet a földre teszed, nekik a fejükre kell tenniük a kezüket. Próbáljátok ki!
4. Új instrukciók: változtassátok a tempót, úgy, hogy felállítotok egy 1-től 5-ig skálát (lassútól gyorsig). Nyugodtan tartsátok viszonylag intenzíven a gyakorlat gyorsaságát, hogy a diákok értékeljék az ezt követő fő tevékenység nyugodtságát. A gyakorlat végén fokozatosan csillapítsátok a tempót.

REFLEXIÓ: INTERJÚ ÉS KÉZFOGÁS KÖRBE

Ennek meg kell történnie: A diákok párokban interjút készítenek egymással két dologról, ami a foglalkozáson történt. Minden diáknak meg kell jegyeznie a párja válaszait. Gyűljön mindenki körbe, és ossza meg az interjúkból származó információkat. A reflexiót körbeküldött kézfogások zárják.

Szükséges: Hanggyűjtő füzetek és ceruza/toll.

Előkészíteni:

A tér előkészítése:

Így néz ki a tér: Tágas tér, vagy a szabadban.

ÚTMUTATÓ:

1. Bátorítsd a tanulókat, hogy szerepjáteként kezeljék a feladatot.
2. Kérd meg a diákokat, hogy találjanak ki lehetséges kérdéseket a mai foglalkozással kapcsolatban. Mielőtt párokba osztanád a tanulókat, egyeztetek meg, melyik 2 kérdést fogjátok használni. Vezessétek be a nyomon követő kérdések használatát is – próbálják ki a diákok az interjú közben.
3. A párokban a diákok interjút készítenek egymással. Tegyenek fel két kérdést, majd váltsanak. Írják le a hanggyűjtő füzetekbe a megkérdezett személy nevét és a beszélgetés kulcsszavait.
4. A csoport álljon körbe, úgy, hogy mindenki összefonja a mellette állókkal a kezeit, egymás csuklóját fogva (jobb kéz a bal fölött). Mindenki, akinek például októberben és novemberben van a születésnapja, mesélje el, mit mondott a partnere az interjú során. A jelenlévő felnőttek egyike küldjön körbe több kézfogást a körön. Amikor a kézfogások körbeérnek, a foglalkozás az alábbi tevékenységgel zárul: mindenki tegyen a bal lábával egy lépést a kör közepe felé, és forduljon meg. Ha mindenkinek ugyanazzal a lábbal lépett, és jól kulcsolódtak össze a kezek, akkor a kör most kifelé néz.

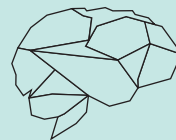
JEGYZETEK

A szavak kincsesládája, 2. rész

1. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A
5

FŐ TEVÉKENYSÉG: TÖRTÉNETEK OLVASÁSA

Ennek meg kell történnie:	A csoport a közös felolvasáson keresztül elkezdi ismerkedni a történetmeséléssel. Folytatódik a szavak gyűjtése.
Szükséges:	Kincsesláda, hanggyűjtő füzetek és ceruzák/tollak, arany papír, arany papírra jól író filcek, olló, gyerekeknek szóló szépirodalmi könyvek különböző műfajokban: modern gyerekregények, mesék, verses könyvek, krimi stb. Jelenjen meg minél többféle karakter, legyenek változatosak a történetek a szereplők nemét, a témát, az illusztrációt stb. illetően. Tábla/okostábla és írószerek.
Előkészíteni:	Keress jó és változatos könyveket (lásd a fenti leírást).
A tér előkészítése:	Állítsátok fel az kincsesládát, benne a könyvekkel.
Így néz ki a tér:	(Hazudós kör: Tágas tér).

ÚTMUTATÓ:

- Nyisd ki a kincsesládát: rengeteg arany szó és könyv található benne. Mutasd fel a könyveket, hogy mindenki lássa. Mondd el a diákoknak, hogy Magyarországon évente 12 000 könyvet adnak ki. Képzeljétek el, hány ember ír most a világon! Kérdezd meg: ki szeret olvasni/vagy felolvasni? Mi a jó az olvasásban?
- Beszélgessetek és fogalmazzatok meg kérdéseket a kincsesládában lévő különböző könyvekről és az általuk képviselt könyvtípusokról.
- Könyv kiválasztása felolvasáshoz: helyezd el a könyveket a tér különböző pontjaira. Kérd meg a tanulókat, hogy álljanak a mellé a könyv mellé, amelyet a legszívesebben meghallgatnának. Készíts egy oszlopdiaagramot a táblán/okostáblán, amely megmutatja, hány diák áll az egyes könyveknél. Válasszátok ki a legtöbbek által preferált könyvet.
- Az olvasás megkezdése előtt tartsatok csoportos beszélgetést a könyvválasztásról:
 - Miért választottátok azt a könyvet, amelyeket választottátok? A borító miatt? A témája miatt? Mert vannak benne képek? A színei miatt? Akármilyen más?
 - Milyen érzés volt így könyvet választani? Igazságtalan volt? Mélyedjétek el a demokrácia fogalmában. Milyen más módon csinálhattátok volna? Esetleg feloszthatod a csoportot 2-3 különböző terembe, mindegyik csoportban saját könyvvel, de először mindenképp a könyvválasztás módjáról beszélgetsetek.
- Olvasd fel a választott könyvet. Kérd meg a diákokat, hogy menet közben azonosítsanak különböző szavakat, és írják le azokat, vagy jegyezzék meg a szavaikat, és csak a történet befejezése után írják le őket. A feladat, hogy azonosítsanak legalább egy szót, amely tetszett nekik, és egy szót, amely nem tetszett nekik. Lehetséges plusz feladatok: azonosítsanak egy szót, amit nem értenek/egyét, amit kicsi korukban nem tudtak kiejteni (de most már ki tudják)/vagy egy szót valami izgalmas dologról, ami történt.
- Adj időt a tanulóknak, hogy leírják a szavaikat.
- Írjátok át a szavakat az arany papírdarabokra, és tegyétek a kincsesládába.

HA VAN IDŐ: HAZUDÓS KÖR

- Gyűljétek körbe. Magyarázd el a feladatot, és mutass egy példát is: egy személy (diák és felnőtt) elmondja a nevét, és mond magáról egy hazugságot (pl. „Sanyi a nevem, és felrepültem a Holdra”).
- Mindenki azt válaszolja: „Micsoda? Ez igaz?” Az a személy, aki hazudik, azt mondja: „Igen!” Ezután a körben mellette álló következik.
- Tehettek két kört is, ha a gyakorlat termékeny.

JEGYZETEK

A szavak kincsesládája, 2. rész

2. nap

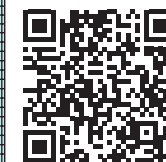
IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A
5

BEMELEGÍTÉS: ÁLLJ ÉS MEHET! (STOP AND GO)

Ennek meg kell történnie:	Állj és mehet! (Stop and Go) – a gyakorlat továbbfejlesztése, beleértve a szemkontaktus felvételét, és a különböző létszámú csoportok kialakítását (amely átvezet a fő tevékenységbe).
Szükséges:	
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- Mindenki keressen magának egy helyet a térben. Magyarázd el, hogy el kell kezdeniük sétálni, közben pedig figyelniük kell, mert útközben utasításokat fogsz adni. – „Kezdődhet a séta!”
- A diákok figyeljenek rá, hogy egyedül sétáljanak, legyen hely körülöttük, töltsék ki a teret, lazítsák el a vállukat, engedjék le lazán a kezüket, nézzenek előre, és mosolyogjanak egymásra. Idézzétek fel ismétlésképpen az előző napi instrukciókat: cseréljétek fel az Állj! és a Mehet! utasításokat, majd kéz a fejen jelre a diákok érintsék meg a földet, és fordítva is (a diákok teszik a fejükre a kezüket). Váltogassátok a tempót egy 1-től 5-ig terjedő skála segítségével.
- Új instrukció: a diákok gyakorolják a szemkontaktus teremtését egymással. Amikor felvették a szemkontaktust, köszönjenek egymásnak, majd sétáljanak tovább. Gazdagítsátok a gyakorlatot további utasítások bevezetésével.
- Új instrukciók: kérj meg a diákokat, hogy idézzék fel, amikor korábban (lásd 3. téma) szám-csoportokat alkottak. Majd mondj egy számot! A diákok feladata a lehető leghamarabb csoportokat alkotni ennyi résztvevővel (nyomatékosítsd a gyorsaságot, hogy a diákok a hozzájuk közel állókat válasszák, ne klikkek, baráti társaságok szerint csoportosuljanak). A szám-csoportokban a diákok meséljenek egymásnak arról, mit csináltak a hétvégén. Játsszatok le körülbelül 3 kört ebből. Példák: valami, amit szívesen ettek, és valami, amit nem szívesen ettek. Valami, ami szokatlan/izgalmas/furcsa volt nekik. Valami, ami felzaklatta őket, vagy ami elszomorította őket. Valami, ami nem történt meg, de azt szeretnék volna, hogy megtörténjen.

REFLEXIÓ: INTERJÚ ÉS KÉZFOGÁS KÖRBE

Ennek meg kell történnie:	A diákok 3 fős csoportokban interjút készítenek egymással a foglalkozáson történekről. Mindenki tegyen fel egy kérdést egy másik csoporttagnak, majd nyomon követő kérdéseket is. Gyűljön mindenki körbe, és ossza meg az interjúkból származó információkat. A reflexiót körbeküldött kézfogások zárják.
Szükséges:	
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- Bátorítsd a diákokat, hogy az első kérdés után tegyenek fel további, nyomon követő kérdéseket is, hogy újabb információkat szerezzenek.
- Minden diák gondoljon ki egy kérdést, amelyet feltehet a csoport többi tagjának a mai fő tevékenységről. Adj nekik 2 perc gondolkodási időt. Ha bárkinek segítségre van szüksége, beszéljen nyugodtan az egyik jelenlévő felnőttel.
- A 3 fős csoportokban: minden diák interjút készít a másik két csoporttaggal, úgy, hogy feltesz egy kérdést a mai foglalkozásról, majd nyomon követő kérdéseket a válaszhoz kapcsolódva. Folytassátok mindaddig, amíg mindhárom csoporttaggal elkészül az interjú. A felnőttek figyeljék, hogyan működnek a csoportok, és szükség esetén nyújtsanak segítséget.
- A csoport álljon körbe, úgy, hogy mindenki összefonja a melléte állókkal a kezeit, egymás csuklóját fogva (jobb kéz a bal fölött). Mindenki, akinek például G-vel és F-vel kezdődő neve van, mesélje el, mit mondtak a partnerei az interjúkban. A jelenlévő felnőttek egyike küldjön körbe több kézfogást a körön. Amikor a kézfogások körbeérnek, a foglalkozás az alábbi tevékenységgel zárul: mindenki tegyen a bal lábával egy lépést a kör közepe felé, és forduljon meg. Ha mindenkinek ugyanazzal a lábbal lépett, és jól kulcsolódtak össze a kezek, akkor a kör most kifelé néz.

JEGYZETEK

A szavak kincsesládája, 2. rész

2. nap

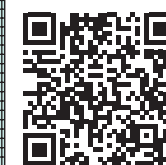
IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A
5

FŐ TEVÉKENYSÉG: TÖRTÉNETMESÉLÉS, 1. RÉSZ

Ennek meg kell történnie:	Ismerkedjétek meg a történetmeséléssel, és próbáljátok ki együtt, majd csoportosan.
Szükséges:	Tábla/okostábla íróeszközökkel. Lapok és zsírkrták (egy készlet minden 3-as csoporthoz).
Előkészíteni:	Előkészíthetitek a B rész csoportbeosztását, ha szükségesnek találjátok.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	A rész: Körben ülve a padlón, egy tábla/okostábla legyen a közelben. A diákok a körben fiú-lány-fiú felosztásban foglaljanak helyet. B rész: Csoportok asztal nélkül.

ÚTMUTATÓ:

A rész: Csoportos történetmesélés (kb. 30 perc)

- Körben ülve a földön: magyarázd el, hogy néhány tanulónak kérdések fogsz feltenni, amire ők hangosan és érthetően válaszoljanak, a többiek pedig figyeljenek. Készíts 'interjút' a kiválasztott diákokkal arról, hogy mit csináltak a hétfő végén: a hétfő elején, közepén, végén. Meséljenek valamiről, amit szívesen csináltak, valamiről, amit nem, valamiről, amit egyedül csináltak, valamiről, amit másokkal együtt, valamiről, amit sötétben, valamiről, amit világosan.
- Ha kis csoportról van szó, tedd fel minden diáknak ugyanazokat a kérdéseket, ellenkező esetben: válassz különböző tanulókat, egyaránt fiúkat és lányokat. Ugyanezeket a kérdéseket tedd fel egy felnőttnek is.
- Beszélgj a diákoknak a történetmesélésről: az interjúk során elkezdünk mesélni egymásnak. Egyes kérdéseknek az volt a célja, hogy kideríthessünk olyan fontos és izgalmas dolgokat, amelyekre előzetesen talán nem is gondoltunk volna. Egy jó történetnek három része van: eleje, közepe és vége. Egy a) szereplővel, aki valamit meg akar tenni (cél), b) egy problémával, ami miatt a szereplő nem tudja megtenni, amit akar (akadály) és c) egy megoldással, amely során a szereplő vagy megoldja, vagy nem oldja meg a problémát.
- Véletlenül válassz egy tanulót: magyarázd el, hogy ő lesz a történet főszereplője. Kérdezd meg: Hogyan jöttél ma iskolába? Magyarázd el neki, hogy ennek a szereplőnek az a célja, bejőjön ma az iskolába.
- Kérd meg az osztályt, hogy tegyenek fel további kérdéseket, és készítsenek interjút a diákkal/szereplővel a reggeléről és az iskolába vezető útról. A diákok irányítsák a folyamatot, de ha szükséges, a felnőttek tegyenek fel további kérdéseket a részletek kiderítésére: Mit evett? Milyen gyorsan ment az iskolába? Hogyan nézett ki az autós utazás? Milyen volt az időjárás? Volt ideje fogat mosni? Volt még valaki vele? stb. Ezután írjátok le az összes választ a táblára. Rajzold le az utat otthonról az iskolába!
- Mond el a diákoknak, hogy most egy olyan problémát kell kitalálniuk a szereplő számára, amely még izgalmasabbá teszi a történetet. Ennek már nem kell igaznak lennie (hivatkozz a hazudós körre). Kérd meg a diákokat, hogy tegyenek javaslatokat. Beszéljétek meg és egyeztetek meg egy problémában. (Lásd alább a tippet, hogyan tehetitek ezt meg). Ezt követően: a diákoknak meg kell állapodniuk a probléma megoldásában.
- Egészítsd ki a táblán lévő rajzot, és olvasd fel az osztály által közösen készített mesét!

B rész: Narratíva-alkotás kis csoportokban (kb. 30 perc)

- Osszuk a diákokat körülbelül 3 fős csoportokra: a diákok válasszanak ki két-két szót a kincsesládából. Hagyd, hogy megtalálják a csoportjukat, és összegyűljenek a lapjuk körül, majd elkezdhetitek a feladatot.
- A feladat egy olyan történet létrehozása, amely tartalmazza az összes általuk kiválasztott szót. Rajzolják le együtt a történetet a lapjukra. Emlékeztessd őket: Főszereplő – cél, probléma/akadály, megoldás.
- A felnőttek azzal támogassák a tevékenységet, hogy figyelnek arra, hogy minden diáknak legyen lehetősége hozzáadni a történethez, és hogy a problémák és megoldások működjének (lásd az alábbi tippet).
- Jelezd a diákoknak, ha még 10/5 perc van hátra.

TIPPEK AZ A. RÉSZ 6. PONTJÁHOZ

Ösztönözzétek a vitát, biztosítva, hogy minél több vélemény és hang hallható legyen: gyakran több jó ötlet is születik, és nehéz lehet megegyezésre jutni, mivel sokan úgy gondolják, hogy az ő ötleteik a legjobbak, és nehezen engedik el azokat. Tegyetek fel további, nyomon követő kérdéseket az ötlettel kapcsolatba: Megoldja-e ez a megoldás a teljes problémát? Hogyan folytatódhat a történet?

TIPPEK A B RÉSZHEZ

Bolondos problémák/megoldások: Figyeljétek rá, hogy ne csak a problémákat, hanem azok megoldását is találják ki a csoportok. Rendben van, ha születnek bolondos problémák és megoldások, ha a kitalált megoldás valóban megoldja a történetben szereplő problémát.

A szavak kincsesládája, 2. rész

3-4.
nap

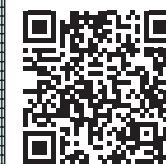
IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A
5

BEMELEGÍTÉS: ÁLLJ ÉS MEHET! (STOP AND GO)

Ennek meg kell történnie:	Állj és mehet! – az ismert tartalom megismérlése és a gyakorlat továbbfejlesztése, beleértve a különféle dolgok megérintését.
Szükséges:	
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- Mindenki keressen magának egy helyet a térben. Magyarázd el, hogy el kell kezdeniük sétálni, közben pedig figyelniük kell, mert útközben utasításokat fogsz adni. – „Kezdődhet a séta!”.
- A diákok figyeljenek rá, hogy egyedül sétáljanak, legyen hely körülöttük, töltsék ki a teret, lazítsák el a vállukat, engedjék le lazán a kezüket, nézzenek előre, és mosolyogjanak egymásra. Idézzétek fel ismétlésképpen az előző napi instrukciókat: cseréljétek fel az Állj! és a Mehet! utasításokat, majd kéz a fejen jelre a diákok érintsék meg a földet, és fordítva is (a diákok teszik a fejükre a kezüket). Váltogassátok a tempót egy 1-től 5-ig terjedő skála segítségével.
- Új instrukciók: A diákok érintsenek meg valami hideget, érintsenek meg valamit, amit szeretnek, érintsenek meg valamit, ami él, érintsenek meg valamit, amit korábban nem vettek észre, érintsenek meg valamit, ami puha stb. Néhány kör után kérjétek javaslatot a tanulóktól, hogy mit érintsenek még meg. Próbáljatok ki néhány javaslatot.

REFLEXIÓ: INTERJÚ: NYITOTT ÉS ZÁRT KÉRDÉSEK

Ennek meg kell történnie:	A diákok párokban interjút készítenek egymással a foglalkozásról. 3. nap: Igen/Nem (zárt) kérdések. 4. nap: Nyitott kérdések.
Szükséges:	
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

3. nap:

- Bevezetés: Mik azok az igen/nem kérdések? Kérd meg a tanulókat, hogy mondjanak példákat.
- Minden tanuló gondoljon ki egy (vagy két) kérdést, amelyre csak igennel, vagy nemmel lehet válaszolni. Adj nekik 2 perc gondolkodási időt. Ha bárkinek segítségre van szüksége, beszéljen nyugodtan az egyik jelenlévő felnőttel.
- Körben állva: minden diák tegye fel a kérdését, a kör többi tagja pedig egyszerre válaszoljon igennel vagy nemmel.
- Reflexió: Mi a jó egy igen/nem kérdésben? Mi nem olyan jó bennük?
- Mindenki fogjon kezét a mellette állókkal, egymás csuklóját tartva (jobb kéz a bal fölött). A jelenlévő felnőttek egyike küldjön körbe több kézfogást a körön. Amikor a kézfogások körbeérnek, a foglalkozás az alábbi tevékenységgel zárul: mindenki tegyen a bal lábával egy lépést a kör közepe felé, és forduljon meg. Ha mindenkinek ugyanazzal a lábbal lépett, és jól kulcsolódtak össze a kezek, akkor a kör most kifelé néz.

4. nap:

- Bevezetés: Milyen kérdésekre nem lehet egyszerű igen/nem választ adni? Kérd meg a diákokat, hogy mondjanak példákat.
- Minden diák gondoljon ki egy (vagy két) kérdést a mai foglalkozásról, amire nem lehet igennel vagy nemmel válaszolni. Adj nekik 2 perc gondolkodási időt. Ha bárkinek segítségre van szüksége, beszéljen nyugodtan az egyik jelenlévő felnőttel.
- Körben állva: mindenki diák tegye fel a kérdését, a kör többi tagja pedig egyszerre válaszol. Alternatív megoldásként mindenki felteszi a kérdést a tőle jobbra állónak.
- Reflexió: Mi a jó azokban a kérdésekben, amelyekre nem lehet igennel/nemmel válaszolni? Mi nem olyan jó bennük?
- Mindenki fogjon kezét a mellette állókkal, egymás csuklóját tartva (jobb kéz a bal fölött). A jelenlévő felnőttek egyike küldjön körbe több kézfogást a körön. Amikor a kézfogások körbeérnek, a foglalkozás az alábbi tevékenységgel zárul: mindenki tegyen a bal lábával egy lépést a kör közepe felé, és forduljon meg. Ha mindenkinek ugyanazzal a lábbal lépett, és jól kulcsolódtak össze a kezek, akkor a kör most kifelé néz.

JEGYZETEK

A szavak kincsesládája, 2. rész

3-4.
nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás
Művészete

T É M A
5

TANÁRI NAPOK. ÖTLETEK A FŐ TEVÉKENYSÉGHEZ.

JAVASLATOK:

Az 5. nap azzal fog kezdődni, hogy a diákok bemutatják a történeteiket a művésznek.

A) Folytassátok a 2. napon elkezdett történetet. Találjatok ki neki befejezést.

- Fejlesszétek, finomítsátok a részleteket, és építsetek be új ötleteket, anélkül, hogy sokkal hosszabbá tennétek a történetet.
- Kérdezzétek a tanulókat, bátorítva őket, hogy találjanak új szavakat a történetükhöz.

Tegyétek teljessé a történetet szavakkal, karikatúrákkal, még több írással és rajzolással. A tanulók készítsék elő bemutatóikat a művész számára.

B) Készítsétek elő a történet bemutatását!

Két szabály: 1) A csoport minden tagjának kell beszélnie. 2) Győződjetek meg róla, hogy a prezentáció tartalmazza a történet legfontosabb elemeit (Ki a főszereplő? Mit akar a főszereplő? Milyen problémával szembesül? Mi a probléma megoldása?) Használhatják a rajzokat/plakátot is, amit a csoportok készítettek. Készítsd fel a diákokat arra, hogy csak rövid idejük lesz elmesélni a történetüket. Gyakorolják a történetük előadását egy másik csoportnak.

C) Írd le a történeteket, és jelenítsd meg/állítsd ki őket!

D) Hazudós kör.

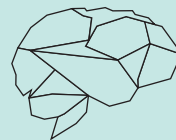
JEGYZETEK

A szavak kincsesládája, 2. rész

5. nap

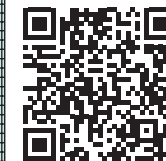
IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A
5

BEMELEGÍTÉS: ÁLLJ ÉS MEHET! (STOP AND GO) – RÖVID VÁLTOZAT

Ennek meg kell történnie:	Állj és mehet! – rövid változat. A feladat továbbfejlesztése, beleértve az ugrásokat és a tapsolást.
Szükséges:	
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- Mindenki keressen magának egy helyet a térben. Magyarázd el, hogy el kell kezdeniük sétálni, közben pedig figyelniük kell, mert útközben utasításokat fogsz adni. – „Kezdődhet a séta!”.
- A diákok figyeljenek rá, hogy egyedül sétáljanak, legyen hely körülöttük, töltsék ki a teret, lazítsák el a vállukat, engedjék le lazán a kezüket, nézzenek előre, és mosolyogjanak egymásra. Idézzetek fel ismétlésképpen pár instrukciót az előző foglalkozásokról, de csak röviden.
- Új instrukciók: bővítsd ki az utasításokat az **Ugrálás!** és **Taps!** instrukciók hozzáadásával. Először gyakoroljátok ezeket, majd használjátok a többi instrukcióval együtt. Ha már jól megy, cseréljétek fel az Ugrálás! és Taps! parancsokat (ahogy korábban az Állj! és Mehet! parancsot).

REFLEXIÓ: MESTERKURZUS A MŰVÉSSZEL

Ennek meg kell történnie:	A művész minden csoporttal interjút készít az általuk eddig megélt folyamatról.
Szükséges:	
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- Mindenki összegyűlik, a csoportok váltják egymást.
- Művész-interjú: Hogyan halad eddig a folyamat? Használtátok az összes szót? Ki a főszereplő? Mit akar a főszereplő? Milyen problémával szembesül? Mi a megoldás a problémára?
- A művész építő jellegű visszajelzéseket ad a csoportoknak.
- Az osztály minden csoportot megtapsol.
- Mindenki fogjon kezét a mellette állókkal, egymás csuklóját tartva (jobb kéz a bal fölött). A jelenlévő felnőttek egyike küldjön körbe több kézfogást a körön. Amikor a kézfogások körbeérnek, a foglalkozás az alábbi tevékenységgel zárul: mindenki tegyen a bal lábával egy lépést a kör közepe felé, és forduljon meg. Ha mindenkinek ugyanazzal a lábbal lépett, és jól kulcsolódtak össze a kezek, akkor a kör most kifelé néz. Végül kérj meg mindenkit, hogy emlékezzen arra, mit szeretne holnap beletenni a történetbe, és köszönd meg az eddigi munkát.

JEGYZETEK

A szavak kincsesládája, 2. rész

5. nap

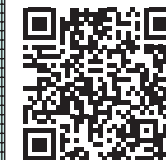
IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A
5

FŐ TEVÉKENYSÉG: TÖRTÉNETEK BEMUTATÁSA ÉS TÖRTÉNETMESÉLÉS: „A NAP, AMIKOR MINDEN ROSSZUL MENT”.

Ennek meg kell történnie:	
Szükséges:	Kincsesláda, csoportonként 1 karakterkártya (lásd. Feladatbank. Minden kártya több karaktert ábrázol), csengő, csoportonként 1 nagy papírlap, csoportonként színes ceruza
Előkészíteni:	Előkészíthetitek a B. rész csoportbeosztását.
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	A. rész: Készítsd elő a teret a művésznek szánt bemutatóhoz. B. rész: Csoportok íróasztallal, vagy anélkül.

ÚTMUTATÓ:

A. rész: A történetek bemutatása

1. Minden csoport megosztja a történetét a művésszel. Emlékezzetek a szemkontaktus felvételére, a közönség szerepére és reakcióira stb., és figyeljetek, hogy mindenki részt vegyen a bemutatóban.
2. A művész minden csoport bemutatójából emeljen ki pozitív elemeket, és minden csoportnak adjon egy-két releváns, építő jellegű visszajelzést. Senki más nem adhat visszajelzést.

B. rész: Történetmesélés: „A nap, amikor minden rosszul ment”

1. Osszátok fel az osztályt új csoportokra. Minden csoport kapjon egy helyet, ahol dolgozhat, és egy nagy papírlapot.
2. Minden csoport kapjon egy karakterkártyát (lásd Feladatbank), amelyről 60 másodpercen belül ki kell választaniuk egy karaktert. Az egy perc leteltét jelezzétek csengőszóval.
3. Minden tanuló vegyen ki három szót a kincsesládából, és vigye a csoportjához. A szavak az egész csoport tulajdonává válnak.
4. Feladat: A csoportok alkossanak egy történetet az általuk kiválasztott karakterről, amely tartalmazza mindazokat a szavakat, amelyeket a kincsesládából kivettek. A tanulók közösen írják, vagy rajzolják le a történetüket a lapra. A feladathoz adj minden csoportnak egy új papírt „A nap, amikor minden rosszul ment” címmel. Mielőtt belekezdenének a munkába, kérd meg a diákokat, hogy gondolják át, mi működött korábban a történetek írásakor – a történet közös megalkotása, inspirálódás egymás ötleteiből. Ismételjétek át: Mit fontos belefoglalni a történetbe? Egy főszereplő, aki valamit akar, egy probléma és egy megoldás. A történetnek legyen eleje, közepe és vége.
5. Szánjatok bőven időt a csoportok történetalkotással kapcsolatos munkájára, melyet a felnőttek szükség esetén facilitálhatnak, támogathatnak. Útmutatás: Írjátok bele a rajzba a kincsesláda szavait, ahol azok a történetben szerepelnek, beszéljétek meg a részleteket, biztosítsátok, hogy a csoportból mindenki részt vegyen, minden diáknak legyen beleszólása a folyamatba, és a csoportok tagjai közösen hozzák meg döntéseiket.

Jelezd a diákoknak, amikor még 10/5 percük van hátra.

JEGYZETEK

A szavak kincsesládája, 2. rész

6. nap

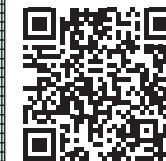
IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A
5

BEMELEGÍTÉS: ÁLLJ ÉS MEHET! (STOP AND GO)

Ennek meg kell történnie:	Állj és mehet! – a gyakorlat továbbfejlesztése, beleértve az osztály elé egyedül kiállítás gyakorlását.
Szükséges:	
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér.

ÚTMUTATÓ:

- Mindenki keressen magának egy helyet a térben. Magyarázd el, hogy el kell kezdeniük sétálni, közben pedig figyelniük kell, mert útközben utasításokat fogsz adni. – „Kezdődhet a séta!”.
- A diákok figyeljenek rá, hogy egyedül sétáljanak, legyen hely körülöttük, töltsék ki a teret, lazítsák el a vállukat, engedjék le lazán a kezüket, nézzenek előre, és mosolyogjanak egymásra. Idézzetek fel ismétlésképpen pár instrukciót az előző foglalkozásokról. Amikor a diákok szemkontaktust teremtenek valakivel, köszönjenek, és mosolyogjanak egymásra.
- Csoportos szoboralkotás: 1. Készítsetek közösen egy szobrot, amely bemutatja, hogyan érzitek magatokat, amikor izgatottak, vagy bizonytalanok vagytok egy jövőbeli kihívás miatt. 2. Készítsetek együtt egy szobrot, amely bemutatja, hogyan érzitek magatokat, miután elértetek valamit, amitől féltetek, vagy ami miatt izgatottak voltatok.
A csoportok különböző méretűek lehetnek, de végül egy olyan csoporttal fejezzétek be, amiben mindenki benne van: először alkossatok egy nagy kört, majd ebből egy félkört. Mindenki üljön le.
- Az osztály elé kiállítás gyakorlása. A diákok egyenként kiállnak az osztály elé. A soron lévő diák nézzen mindenkinek a szemébe, balról jobbra haladva, nem túl gyorsan. Amikor mindenkivel szemkontaktust teremtett, visszaülhet a helyére. Ha a középén álló diák elneveti magát, újra kell kezdeni. Ha mindenki végzett, térjete át a fő tevékenységre.

REFLEXIÓ: KÖZÖS INTERJÚ

Ennek meg kell történnie:	Egy felnőtt interjút készít minden csoporttal a prezentáció után (mikrofonnal vagy valami mikrofonnak tűnő tárggyal)
Szükséges:	
Előkészíteni:	
A tér előkészítése:	
Így néz ki a tér:	Tágas tér

ÚTMUTATÓ:

- Egy felnőtt interjút készít minden csoporttal az előadások befejezése után: Milyen érzés volt így bemutatni a történetüket mindenki előtt? Milyen érzés volt ilyen módon visszajelzést kapni? Kapott valaki új ötleteket a többi csoporttól hallottak alapján? Volt valakinek új ötlete a visszajelzésekből merítve?
- Mindenki fogjon kezét a mellette állókkal, egymás csuklóját tartva (jobb kéz a bal fölött). A jelenlévő felnőttek egyike küldjön körbe több kézfogást a körön. Amikor a kézfogások körbeérnek, a foglalkozás az alábbi tevékenységgel zárul: mindenki tegyen a bal lábával egy lépést a kör közepe felé, és forduljon meg. Ha mindenkinek ugyanazzal a lábbal lépett, és jól kulcsolódtak össze a kezek, akkor a kör most kifelé néz. Végezetül köszönjük meg mindenkinek az erőfeszítéseit.

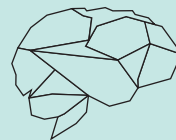
JEGYZETEK

A szavak kincsesládája, 2. rész

6. nap

IDŐ

90 perc
beleértve
a szünetet

A Tanulás Művészete

T É M A
5

FŐ TEVÉKENYSÉG: TÖRTÉNETMESÉLÉS ÉS „A NAP, AMIKOR MINDEN ROSSZUL MENT” CÍMŰ TÖRTÉNET BEMUTATÁSA

Ennek meg kell történnie: A diákok véglegesítik és előadják történeteiket, amire „lábnyom” visszajelzést kapnak.

Szükséges: Lábnyom lapok (lásd Feladatbank)

Előkészíteni: Nyomtass a Feladatbankból, vagy készíts saját lábnyomlapokat, amelyek segítségével visszajelzést adhat a közönség, pl. „Ez tetszett”, „Észrevettem” stb.

A tér előkészítése:

Így néz ki a tér:

ÚTMUTATÓ:

1. Csoportokban: Adj a diákoknak körülbelül 15 percet, hogy elvégezhesék az utolsó simításukat történeteiken.
2. Készüljete fel az előadásra (kb. 10 perc): Két szabály: 1. A csoport minden tagjának beszélnie kell. 2. Figyeljete rá, hogy az előadás tartalmazza a történet legfontosabb pontjait: Ki a főszereplő? Mit akar a főszereplő? Mi a probléma és mi a megoldás? A csoportok az előadás során használhatják az általuk készített rajzokat/posztereket. Készítsd fel a diákokat arra, hogy csak rövid idejük (kb. 2 perc) lesz elmondani a történetüket.
3. Bemutató: Emlékeztess a hallgatóságot, hogy összpontosítsanak az előadóra, és figyelmesen hallgassák meg a történeteket, mert ezúttal a diákok is visszajelzést fognak adni az egyes csoportoknak. Minden csoport egyesével kiáll a többiek elé, és 2-3 perc alatt bemutatja a történetét.
4. Helyezd a visszajelző lábnyomok papírjait a padlóra (Miután az első csoport végzett a bemutatóval!).
5. Minden előadás után: a csoport a „színpadon” marad. Nem reagálhatnak, vagy beszélhetnek, csak meg kell hallgatniuk a visszajelzéseket. Közönség: kérd meg a közönség tagjait, hogy jelentkezzenek és adjanak visszajelzést a történetről, vagy az előadás módjáról. Először egy felnőtt mutassa meg, hogyan is működik ez. Menjen oda ahhoz a lábnyom-papírhoz, amelyik a legjobban megfelel az adni kívánt visszajelzésnek, álljon rá a lábnyomra, majd mondja el visszajelzését, amit a „lábnyom” szavaival kezd. Például: „Tetszett”, hogy mindenkinek volt lehetősége elmesélni a történetet. Utána üljön le, és a többi diák következzen. Figyeljete a szabályok betartására.
6. Ismételjete mindaddig, amíg minden csoport be nem mutatta a történetét, és visszajelzést nem kapott. Fontos, hogy mindenkinek a bemutatójára és visszajelzés-körére legyen elég idő.

JEGYZETEK